

ותנא: החורש בית הקברות הרי זה עושה בית הפרס.

ועד כמה הוא עושה בית הפרס שיש לחשוש שהתפזרו שם העצמות — מלא מענה המחרשה באורך מאה אמה על מאה אמה. שהוא שיעור בשטח — בית ארבעת סאין.

רבי יוסי אומר: המש סאין.

וכי לא מהימני כותים על בית הפרס ועל סככות ופרעות?

והתניא: שדה שאבד בה קבר שהיא הנקראת בית הפרס — נאמן כותי לומר אין שם קבר. לפי שאינו מעיד אלא על גופו של קבר. שאינו ספק אלא ודאי, כי מעיד שבכל אותו מקום אין קבר, וקבר עצמו טומאתו היא מן התורה.

וכן אילן שהוא מוסף על הארץ נאמן לומר אין תחתיו של אילן זה קבר כלל. לפי שאינו מעיד אלא על גופו של קבר!

ומשנינן: אמר רבי יוחנן: במהלך ובא על

פני כולה שאז ודאי שאם היה בה קבר נטמא. והא דשנינו במשנתנו שאינם נאמנים הוא באופן שאינו מהלך על כולה שאז הדבר אינו ודאי, אלא ספק ולפיכך אינו נאמן.

מקשה הגמרא: אי הכי, מאי למימרא? כיון שעבר על פני כולה אם לא היה ברור לו שניטלה הטומאה לא היה עובר.

מתרצת הגמרא: מהו דתימא רצועה נפקא שיש רצועה קטנה היוצאת מן השדה ונקראת על שם שדה זו ושם הוא תולה את מקום הטומאה. ומכל מקום עבר שם מספק כיון שלספק אינו חושש, קמ"ל שלא חיישינן.

שנינו במשנה: זה הכלל וכו'.

שואלת הגמרא: לאתויי מאי? היינו, מה בא להשמיענו.

ומשנינן: לאתויי תחומין, שאין כותי נאמן לומר עד כאן תחום שבת כיון שתחומין דרבנן. ויין נסך, שאין כותי מקפיד על מגע עכו"ם.

הדרן עלך דם הנדה